

1448.

Na osnovu člana 88 stav 6 i člana 94 stav 2 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list CG", broj 39/26), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

PRAVILNIK O BILJNIM PASOŠIMA*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se sadržaj i oblik biljnog pasoša i kriterijumi koje profesionalni subjekti treba da ispune radi ovlašćenja za izdavanje biljnih pasoša.

Sadržaj biljnog pasoša

Član 2

(1) Biljni pasoši za premještanje unutar teritorije Crne Gore izdaju se u skladu sa jednim od obrazaca datih u dijelu A Priloga 1 ovog pravilnika.

(2) Biljni pasoši za unošenje u zaštićene zone i premještanje unutar njih izdaju se u skladu sa jednim od obrazaca datih u dijelu B Priloga 1 ovog pravilnika.

(3) Biljni pasoši za premještanje unutar teritorije Crne Gore, u kombinaciji sa sertifikacionom etiketom o kvalitetu sadnog i sjemenskog materijala, izdaju se u skladu sa jednim od obrazaca datih u dijelu C Priloga 1 ovog pravilnika.

(4) Biljni pasoši za unošenje u zaštićene zone i premještanje unutar njih, u kombinaciji sa sertifikacionom etiketom o kvalitetu sadnog i sjemenskog materijala, izdaju se u skladu sa jednim od obrazaca datih u dijelu D Priloga 1 ovog pravilnika.

(5) Kod sljedivosti kao propisani sastavni elemenat biljnog pasoša, ne zahtijeva se kada bilje za sadnju ispunjava sljedeće uslove:

a) pripremljeno je na način da je spremno za prodaju krajnjim korisnicima bez ikakve dodatne pripreme i ne postoji rizik vezan uz širenje karantinski štetnih organizama ili štetnih organizama za koje su propisane posebne mjere;

(b) ne pripada tipovima i vrstama bilja za sadnju navedenim u Prilogu 2 ovog pravilnika.

(6) Za pošiljku bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata, koja se unosi iz zemalja članica Evropske unije, a prati je fitosanitarni sertifikat, za čije je premještanje propisano izdavanje biljnog pasoša, a unose se sa pričvršćenim biljnim pasošem izdatim u jednoj od zemalja članica Evropske unije, vrši se odgovarajući fitosanitarni pregled na mjestu unošenja, kojim se utvrđuje da ispunjava fitosanitarne uslove za uvoz, priznaje se biljni pasoš izdat u jednoj od zemalja članica Evropske unije.

Oblik biljnog pasoša

Član 3

Elementi biljnog pasoša iz člana 88 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja, raspoređuju se u pravougaonom ili kvadratnom obliku i čitljivi su bez upotrebe vidnih pomagala, omeđeni su graničnom linijom ili na drugi način jasno odvojeni od bilo kojeg drugog pisanog ili slikovnog sadržaja kako bi bili lako vidljivi i jasno se razlikovali.

Kriterijumi za profesionalne subjekte

Član 4

Da bi mogli dobiti ovlašćenje za izdavanje biljnih pasoša, profesionalni subjekti ispunjavaju sljedeće kriterijume:

- a) dokazuju organu uprave nadležnom za zdravstvenu zaštitu bilja (u daljem tekstu: Uprava), da imaju potrebno znanje o primjenjivim propisima i pravilima relevantnim za preglede koje obavljaju i koji se odnose na karantinski štetne organizme, štetne organizme na koje se primjenjuju posebne mjere, karantinski štetne organizme zaštićenih zona i regulisane nekarantinski štetne organizme koji bi mogli uticati na bilje, biljne proizvode i druge objekte;
- b) dokazuju Upravi da imaju potrebno znanje o najboljoj praksi, mjerama i drugim aktivnostima potrebnima za sprečavanje prisustva i širenja štetnih organizama iz tačke a ovog stava;
- c) imaju efikasan plan po kojem se postupa u svakom slučaju sumnje ili pronalaska štetnih organizama iz tačke a koji utiču ili bi mogli uticati na njihovo bilje, biljne proizvode ili druge objekte;
- d) dokazuju Upravi da imaju potrebno znanje i kompetencije za obavljanje potrebnih pregleda bilja, biljnih proizvoda ili drugih objekata na relevantne štetne organizme i za preduzimanje mjera iz tačke b ovog stava;
- e) dokazuju Upravi da posjeduju ili imaju pristup svojoj potrebnoj opremi i objektima za obavljanje potrebnih pregleda bilja, biljnih proizvoda ili drugih objekata i da imaju kapacitete za preduzimanje mjera iz tačke b ovog stava;
- f) imenuju kontakt osobu odgovornu za komunikaciju sa Upravom i dostavljaju njene podatke za kontakt.

Postupci kojima se osigurava ispunjenost kriterijuma

Član 5

(1) Uprava osigurava da su profesionalnim subjektima dostupne tehničke smjernice o kriterijima koje treba da ispune tokom pregleda povezanih sa izdavanjem biljnih pasoša.

(2) Tehničke smjernice iz stava 1 dostupne su na službenoj internet stranici Uprave i sadrže sljedeće:

- a) informacije o biologiji štetnih organizama i njihovih vektora i o relevantnim aspektima biologije biljaka domaćina;
- b) informacije o znakovima prisustva štetnih organizama i simptomima zaraze/infestacije bilja, biljnih proizvoda ili drugih objekata, o načinima obavljanja vizuelnih pregleda i uzorkovanja i sprovođenju laboratorijskih testiranja;
- c) informacije o najboljoj praksi, mjerama i drugim aktivnostima koje treba preduzimati u svrhu sprečavanja prisustva i širenja štetnih organizama iz člana 4 tačka a ovog pravilnika;
- d) informacije o izradi i sadržaju plana iz člana 4 tačke c ovog pravilnika.

(3) Uprava preduzima sve odgovarajuće mjere kako bi provjerila da li profesionalni subjekti ispunjavaju kriterijume iz stava 1 ovog člana.

(4) Radi sticanja znanja za obavljanje pregleda iz stava 1 ovog člana Uprava vrši stručno osposobljavanje odgovornog lica za zdravlje bilja prema Programu stručnog osposobljavanja datom u Prilogu 3 ovog pravilnika.

(5) Stručno osposobljavanje iz stava 4 ovog člana, sastoji se od teorijskog dijela i ispita koji se polaže pisanim testom.

(6) Uspjeh na pisanom testu ocjenjuje se ocjenom "zadovoljava" ili "ne zadovoljava".

(7) Pisani test je položen ako je tačno odgovoreno na najmanje 70% pitanja, a lica iz stava 4 ovog člana koja nijesu položila pisani test imaju pravo da test polažu ponovo.

(8) Nakon položenog ispita licu iz stava 1 ovog člana Uprava izdaje sertifikat o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pregleda za izdavanje biljnih pasoša za određeno bilje, biljne proizvode i druge objekte.

Član 6

Prilozi 1, 2 i 3 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 7

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu obavljanja pregleda, uslovima i načinu izdavanja biljnog pasoša* ("Službeni list CG" br. 21/21 i 52/22)

Stupanje na snagu

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

* U ovaj Pravilnik su prenijete su: Implementirajuća Regulativa Komisije (EU) 2017/2313 od 13. Decembra 2017 o utvrđivanju specifikacija formata biljnog pasoša za premještanje unutar područja Unije i biljnog pasoša za unos u zaštićenu zonu i premještanje unutar nje i Delegirana Regulativa Komisije (EU) 2019/827 od 13. marta 2019. o kriterijumima koje specijalizirani subjekti moraju ispunjavati kako bi zadovoljili uslove iz člana 89. stava 1. tačke (a) Regulative (EU) 2016/2031 Evropskog parlamenta i Vijeća i o postupcima kojima se osigurava da su ti kriterijumi ispunjeni; Implementirajuća Regulativa Komisije (EU) 2020/1770 od 26. novembra 2020. o tipovima i vrstama bilja za sadnju koji nisu izuzeti od zahtjeva u pogledu koda sljedivosti za biljne pasoše na osnovu Regulative (EU) 2016/2031 Evropskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju van snage Direktive Komisije 92/105/EEZ

Broj: 04-313/26-12059/3

Podgorica, 4. juna 2026. godine

Ministar,

Vladimir Joković, s.r.

DIO A

Biljni pasoš za premještanje na teritoriji Crne Gore

Biljni pasoš/plant passport¹A xxxxx²B XX³ – xxxxx⁴C xxxxx⁵D XX⁷ ili 8Biljni pasoš/plant passport¹A xxxxx²B XX³ – xxxxx⁴C 5, 6D XX⁷ ili 8Biljni pasoš/plant passport¹A xxxxx²B XX3 – xxxxx⁴C xxxxx⁵D XX⁷ ili 8

6

Biljni pasoš/plant passport¹A xxxxx²B XX3 – xxxxx⁴C xxxxx⁵D XX⁷ ili 8

**Biljni
pasoš/plant
passport¹**

A xxxxx²

B XX³ – xxxxx⁴

C xxxxx⁵

D XX⁷ ili 8

6

**Biljni
pasoš/plant
passport¹**

A xxxxx²

B XX³ – xxxxx⁴

C xxxxx⁵

D XX⁷ ili 8

**Biljni
pasoš/plant
passport¹**

A xxxxx²

B XX³ – xxxxx⁴

C xxxxx⁵

D XX⁷ ili 8

6

**Biljni
pasoš/plant
passport¹**

A xxxxx²

C xxxxx⁵

B XX³ – xxxxx⁴

D XX⁷ ili 8

DIO B

Biljni pasoš za unošenje u zaštićene zone i premještanje unutar njih

	Biljni pasoš - ZP / plant passport –PZ¹
A xxxxx ²	
B XX ³ – xxxxx ⁴	
C xxxxx ⁵	
D XX ⁷ ili 8	
 6	

	Biljni pasoš - ZP / plant passport –PZ¹
--	---

A xxxxx²

B XX³ – xxxxx⁴

C 5

D XX⁷ ili 8

	Biljni pasoš - ZP / plant passport –PZ¹		
xxx ⁹			
A xxxxx ²	B XX ³ – xxxxx ⁴	C xxxxx ⁵	D XX ⁷ ili 8

Biljni pasoš - ZP / plant passport –PZ¹

xxx⁹

A xxxxx²

B XX³ – xxxxx⁴

C xxxxx⁵

D XX⁷ ili 8

6

**Biljni
pasoš - ZP
/ plant
passport –
PZ¹**

XXX⁹

A xxxxx²

B XX³ – xxxxx⁴

C xxxxx⁵

D XX⁷ ili 8

**Biljni
pasoš - ZP
/ plant
passport –
PZ¹**

XXX⁹

A xxxxx²

B XX³ – xxxxx⁴

C xxxxx⁵

D XX⁷ ili 8

**Biljni
pasoš - ZP
/ plant
passport –
PZ¹**

XXX⁹

A xxxxx²

B XX³ – xxxxx⁴

C xxxxx⁵

D XX⁷ ili 8

**Biljni
pasoš - ZP
/ plant
passport –
PZ¹**

XXX⁹

A xxxxx²

C xxxxx⁵

B XX³ – xxxxx⁴

D XX⁷ ili 8

DIO C

Biljni pasoš u kombinaciji sa sertifikacionom etiketom

**Biljni
pasoš/plant
passport¹**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX⁹

**Biljni
pasoš/plant
passport¹**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX⁹

⁶

Biljni pasoš/plant passport¹

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX⁹

⁶

Biljni pasoš/plant passport¹

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX⁹

DIO D

Biljni pasoši za unošenje u zaštićene zone i premještanje unutar njih, u kombinaciji sa sertifikacionom etiketom

**Biljni pasoš - ZP
/ plant passport –
PZ¹**

XXX⁹

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX⁹

**Biljni pasoš - ZP /
plant passport –
PZ¹**

XXX⁹

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX⁹

Biljni pasoš - ZP / plant passport –PZ¹

XXX⁹

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX⁹

Biljni pasoš - ZP / plant passport –PZ¹

XXX⁹

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX⁹

1. Riječi „Biljni pasoš”/„Plant Passport” ili „Plant Passport – PZ” („Biljni pasoš – ZP”) na crnogorskom i engleskom jeziku, odvojene kosom crtom.
2. Botanički naziv/nazivi biljne vrste / biljnih vrsta ili taksona za bilje i biljne proizvode ili, prema potrebi, naziv objekta i neobavezno, naziv sorte.
3. Dvoslovna oznaka za Crnu Goru u skladu sa standardom ISO 3166-1-alpha-2.
4. Registarski broj ovlaštenog lica/profesionalnog držaoca bilja.
5. Kod sljedljivosti bilja, biljnog proizvoda ili objekta pod nadzorom, prema potrebi.
6. Jedinstveni crtični kôd, QR-kod, hologram, čip ili drugi nosač podataka koji dopunjava kod sljedljivosti, prema potrebi.
7. Dvoslovna oznaka u skladu sa standardom ISO 3166-1-alpha-2 države porijekla, prema potrebi.
8. Naučni naziv karantinski štetnog organizma/organizama zaštićene zone ili, alternativno, kodovi dodijeljeni tim štetnim organizmima.
9. Informacije potrebne za službenu etiketu za sjeme ili drugi reprodukcioni materijal.

Veličina biljnih pasoša, upotreba granične crte, odnos veličina njihovih elemenata i fontovi koji se upotrebljavaju u obrascima navedeni su samo kao primjeri.

Zastava Crne Gore može se štampati u boji ili crno-bijelo.

PRILOG 2

Tipovi i vrste bilja za sadnju koji nisu izuzeti od zahtjeva u pogledu koda sljedivosti za biljne pasoše:

Bilje za sadnju, osim sjemena:

Citrus

Coffea

Lavandula angustifolia Mill.

Lavandula dentata L.

Lavandula x intermedia Emeric ex Loisel.

Lavandula latifolia Medik

Lavandula stoechas L.

Nerium oleander L.

Olea europea L.

Polygala myrtifolia L.

Prunus dulcis (Mill.) D.A. Webb

Salvia rosmarinus Spenn.

Solanum tuberosum L.

PROGRAM STRUČNOG OSPOSABLJAVANJA ODGOVORNOG LICA ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU BILJA

Odgovorna lica za zdravstvenu zaštitu bilja se stručno osposobljavaju kroz obuke iz sljedećih tematskih cjelina:

A. Zdravstvena zaštita bilja

A.1. Propisi iz oblasti zdravstvene zaštite bilja, sjemena i sadnog materijala;

A.2. Štetni organizmi bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (znakove prisustva, simptome koje uzrokuju karantinski štetni organizmi, štetni organizmi za koje su propisane posebne mjere, karantinski štetni organizmi zaštićenih zona i regulisani nekarantinski štetni organizmi, kao i znanje o mjerama za sprečavanja prisustva i širenja tih štetnih organizama);

A.3. Sistemi i pisani postupci za praćenje sljedljivosti;

A.4 Plan postupaka u slučaju sumnje ili pozitivnih nalaza štetnih organizama

A.5 Oprema i objekti za obavljanje pregleda bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom i kapaciteti za preduzimanje mjera;

A.6 Obaveze lica odgovornog za komunikaciju sa Upravom;

A.7 Predstavljanje tehničkih smjernica sa kriterijumima za preglede za izdavanje biljnih pasoša sa informacijama o:

(a) biologiji štetnih organizama, njihovih vektora i biljaka domaćina;

(b) znakovima prisustva štetnih organizama i simptomima zaraze/napada bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, o načinima obavljanja vizuelnih pregleda, kao i informacije o uzorkovanju i ispitivanjima;

(c) najboljoj praksi, mjerama i drugim aktivnostima koje treba preduzimati u svrhu sprečavanja prisustva i širenja štetnih organizama;

A.8 Identifikacija i praćenje kritičnih tačaka u procesu proizvodnje i premještanja bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom u pogledu: prisustva regulisanih nekarantinski štetnih organizama, ispunjenosti posebnih zahtjeva za premještanje, ispunjenosti uslova i vršenja pregleda, kao i sprovođenje propisanih mjera za karantinske i druge štetne organizme;

A.9 Administrativne obaveze (vođenje evidencija, prijave proizvodnje, promjene odgovornog lica);

A.10. Rizici

A.11 Plan upravljanja rizikom sa standardnim operativnim procedurama o:

- registraciji ovlašćenog lica;
- sljedljivosti bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom;
- opis procesa proizvodnje i aktivnosti za premještanje i prodaju bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom;

- analizu kritičnih tačaka i mjere preduzetih za smanjenje rizika od štetnih organizama povezane sa tim kritičnim tačkama;

- postupke i mjere predviđene u slučaju sumnje na prisustvo ili na utvrđeno prisustvo karantinski štetnih organizama, evidenciju tih sumnji ili nalaza i evidenciju preduzetih radnji;

- uloge i odgovornosti zaposlenih lica u dijelu: obavješćavanja Uprave o sumnji na prisustvo ili o prisustvu karantinski štetnih organizama; pregleda radi izdavanja biljnih pasoša, zamjene biljnog pasoša i biljnog pasoša za bilje koje se unosi iz trećih zemalja; pričvršćivanja biljnih pasoša za bilje ili pošiljke bilja i druge odgovornosti;

- stručno i tehničko osposobljavanje radi sticanja potrebnog znanja za obavljanje pregleda.

A.12 Mjere za smanjenje rizika;

A.13 Način izdavanja pasoša.

B. Polaganje pisanog testa